



VÝSTUPY ZE SEKCE: STUDENTSKÁ MEDIACE

Zpracovali garanti sekce | *Kateřina Macigová, Petr Všetička*

1 | **Jak soutěže formují budoucí profesionály ADR**

Tereza Hanajová | Právnická fakulta UK Praha

Petr Všetička | Právnická fakulta UK Praha

Autoři představili studentské meziuniverzitní soutěže na poli mediace a negociace. Byla rozebírána příprava na soutěže v kontextu fungování PF UK -> studentský spolek, formy tréninků. Dále došlo k představení koncepce ADR předmětů na PF UK (včetně přípravných předmětů na soutěže). Autoři zdůraznili, že pro úspěch v soutěži je velmi důležitá podpora fakulty a soustavná příprava. Upozornili, že soutěže vedou k poznání mezinárodního kontextu v mediaci – ta je napříč kulturami vnímána odlišně, přičemž tyto poznatky jsou přenositelné do mediační praxe. V neposlední řadě zaznělo, že soutěže jsou prostředím, ve kterém studenti mohou získat mediační dovednosti již při studiu.

Cílem příspěvku bylo představit soutěže, kterých se účastní studenti PF UK. Dále též popsat, jak zmíněné soutěže fungují, například výběr studentů, příprava i jejich samotný průběh, přičemž jako přípravu si lze zvolit volitelný předmět. V tomto směru lze zdůraznit, že každá kultura vnímá mediaci odlišně. Taktéž bylo připomenuto, že ti studenti, kteří nebyli vybráni na soutěž, získají alespoň v rámci přípravy mediační znalosti a dovednosti. Z prezentovaného příspěvku v neposlední řadě vyplývá, že podpora fakulty hraje pro rozvoj vytyčených soutěží zásadní roli.

Diskuse se posléze zaměřila na otázky, co si studenti odnášejí z mediačních soutěží, jak má správně probíhat výběrové řízení na předmětné soutěže a jaké limity u nich z logiky věci vyvstávají.

2 | **Mediační klinika jako most mezi výukou a praxí**

Filip Novák | Právnická fakulta UP Olomouc

Autor představil mediační kliniku (MK), coby předměty na PF UPOL a jejich nastavení (MK1 a MK2). Dále prezentoval data o výsledcích MK a proces výběru vhodných případů k mediaci. Zabýval se způsobem, jímž je potřeba vést studenty, aby dosáhli schopností potřebných pro mediování reálných kauz. Zdůraznil, že mediační klinika je cestou k budoucímu výkonu profese mediátora, na kterou se studenti mohou vydat již při studiu. Přitom jde v kontextu ČR o zcela inovativní koncept. Nastínil, jak studenti pod odborným vedením dosahují schopností dostatečných pro vedení úspěšných mediací, přičemž doplnil, že výběr vhodných případů probíhá skrze (bezplatnou) právní poradnu PF UPOL. Z diskuse posléze vyplynulo připodobnění tohoto výběru k nařizování prvního setkání. V neposlední řadě se nyní diskutuje i možnost datového bádání v této oblasti. Dále se debatovalo o náročnosti založení a zejména udržení modu MK, jak zajistit bezpečí klientů i studentů v MK nebo o ideálním způsobu výběru vhodných případů. Závěrem zaznělo, že mediační klinika má rok od roku více a více zájemců, protože se rozvíjí jejich mediační znalosti a dovednosti, například v MK2 mohou studenti pod supervizí mediovat reálné kauzy.



3 | **Mediace do škol. Studenti práv dětem**

Daniela Uramová | *Právnická fakulta UP Olomouc*

V rámci příspěvku došlo k představení projektu zaměřeného na výuku mediace (a komunikace) na základních a středních školách, přičemž autorka prezentovala výstupy a výsledky zmíněného projektu. Sdělila, že již žáci v 5. třídě jsou schopni chápat koncept mediace a zkusit její základní rysy. Shrnula, že projekt je komplexně úspěšný a plní vytyčený cíl, přičemž žáci na výuku reagují velmi pozitivně. Na závěr autorka avizovala, že projekt bude nadále pokračovat, a to ve vyšších ročnících. V současné době se diskutují další možnosti výuky mediace na školách.

Zmíněný projekt je realizovaný pod Centrem pro řešení konfliktů a mediaci. Studenti z Centra navštívili základní školu a v blocích představili žákům, co je to mediace. Projekt měl velmi pozitivní ohlasy. Nyní se připravuje jeho realizace na druhém stupni ZŠ. Následně se v rámci diskuse probírala otázka vhodné cílové skupiny žáků pro daný projekt. Debatovalo se rovněž o případném upravení obtížnosti probírané materie.

4 | **Praktický workshop: Možnosti a výzvy umělé inteligence v mediaci**

Robin Brzobohatý

Tereza Hanajová

Veronika Vrábel Porteš

Workshop sestával z následujících částí:

- (Kdy) nahradí AI mediátora?
- Možnosti AI při lektorování a učení se mediace + představení jazykového modelu
- Možnosti využití AI při mediaci (brainstorming, zápis, shrnutí)
- Možnosti využití AI po mediaci (debriefing) + hodnocení a feedback

V rámci workshopu autoři upozornili, že AI nemusí směřovat pouze k nahrazení mediátora, ale může jeho služby zlepšit. Poznamenali, že vývoj AI jde kupředu a každým měsícem získává nové funkcionality, přičemž tuto techniku lze v rozličných formách zapojit do různých fází mediace. Dále byla rozvíjena otázka, zda může AI sloužit jako výukový a hodnotící nástroj, např. u zkoušky zapsaného mediátora. Rovněž bylo upozorněno, že praktický rozdíl hraje placená a neplacená verze jazykového modelu. V rámci workshopu došlo rovněž k přiblížení možností vlastního „učení“ AI pro svůj konkrétní účel.

Autoři představili, jak si nejen mediátoři mohou pomoci s AI. Například před zkouškami mediátora, umělá inteligence dokáže vygenerovat nespočet zadání pro nácvik nebo využití přímo při mediaci (například v případě, když si mediátor neví rady, jak dále v procesu postupovat). Po skončení mediace nám AI dle zadaných kritérií, jak mediace probíhala dokáže zhodnotit a dát zpětnou vazbu. Účastníkům byla ukázána „mediace“, kterou zprostředkovávala AI. Diskuse se posléze soustředila i na znatelnou negativní stránku AI – to, že nemá city, nedokáže být empatická a nepoznává řeč těla. Účastníci workshopu si mohli práci s AI vyzkoušet. Někteří se s předmětnou technikou setkali poprvé, takže workshop byl velmi přínosný a zajímavý.